

บทเพลงฝึกสำหรับนักเปียโนไทย

Piano Practice Piece for Thai Pianists

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จารุวรรณ สุริยวรรณ

สาขาวิชาดนตรีสากล ภาควิชานาฏดุริยางคศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

โทรศัพท์ 02-549-4581 E-mail : dontri90@hotmail.com

Assistant Prof. Dr.Jaruwan Suriyawan

Faculty of fine and applied arts, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

บทคัดย่อ

เบื้องหลังการเล่นดนตรีที่ดีสำหรับนักเปียโนอาจมีองค์ประกอบหลากหลายด้านไม่ว่าจะเป็นองค์ความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาทางดนตรี เข้าใจบทเพลงตามแต่ละยุคสมัยแล้วนั้น ยังมีอีกสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญและมีส่วนช่วยผลักดันให้เกิดความสำเร็จต่อการเล่นเปียโนโดยตรงคือเทคนิคการเล่นเปียโนที่ดี ซึ่งต้องอาศัยการฝึกฝนทักษะหรือการฝึกหัดเฉพาะทางในรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นการฝึกฝนขั้นพื้นฐานโดยการไล่นิ้วไปตามแต่ละบันไดเสียงต่างๆ ไปจนถึงเทคนิคเปียโนอื่นๆ ในระดับสูง ซึ่งเทคนิคที่พบส่วนใหญ่ถูกประพันธ์ขึ้นโดยนักประพันธ์ชาวตะวันตกผู้วิจิตรจึงได้แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์บทเพลงฝึกฝนและพัฒนาเทคนิคการเล่นเปียโนในรูปแบบของบทเพลงที่ไม่ยากจนเกินไป อีกทั้งบทเพลงนี้มีสำเนียงที่แสดงออกถึงความเป็นไทยซึ่งมีส่วนช่วยให้นักเปียโนเกิดความซาบซึ้งและเข้าถึงวัฒนธรรมไทยได้ดียิ่งขึ้น บทเพลง

ฝึกเทคนิคเปียโนสำเนียงไทยที่ประพันธ์ขึ้นนี้ เน้นการฝึกเทคนิคแบบการเล่นโน้ตสลับกลับ ซึ่งมีทั้งการเล่นโน้ตสลับกลับแบบขึ้น และการเล่นโน้ตสลับกลับแบบลงในแนวทำนองมือขวา การเล่นคอร์ดจำแนก และการเล่นบันไดเสียงเพนทาทอนิกในแนวทำนองมือซ้าย ซึ่งในบทเพลงจะมีคำแนะนำในการฝึกซ้อมเพื่อให้ผู้เล่นสามารถฝึกเทคนิคเปียโนด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : บทเพลงฝึกการเล่นเปียโน, เทคนิคการเล่นเปียโน

Abstract

To be a successful pianist, understanding musical components and possessing good piano playing techniques are primarily required. Apart from practicing scales, pianists also need to practice playing the pieces with specific techniques. Generally, these practice pieces are purposely composed for the skillful pianists, which are quite difficult for the intermediate level. In addition, they are mostly written by western composers. Consequently, this research aims to present the piano practice piece for Thai pianists to practice and develop their technical skills. The proposed piece is not too difficult for those whose piano level is intermediate since it is composed with Thai tone. This can deepen their appreciation of music and have better understanding of Thai culture while practicing playing the piece.

The piano techniques included in the piece are Mordent, which are the upper Mordent and the lower Mordent in the right-hand melody line, and Arpeggio, Pentatonic scale in the left-hand melody line. This piano piece is a self-instructional lesson allowing the pianists to practice on their own effectively.

Keywords : Piano Practice Pieces, Piano Techniques

บทนำ

เทคนิคการเล่นเปียโนที่ดีนั้นเป็นปัจจัยที่สำคัญในการประสบความสำเร็จของนักเปียโน การฝึกฝนบทเพลงหรือแบบฝึกหัดที่มีการเน้นเทคนิคจึงถือเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาศักยภาพด้านการเล่นเปียโนได้ ในการเล่นเปียโนนั้น นักเปียโนควรจะต้องมีความรู้และความเข้าใจในเทคนิควิธีการเล่น เพราะถ้าปราศจากสิ่งดังกล่าวแล้วก็จะส่งผลให้ทำการฝึกซ้อมหรือเล่นอย่างผิดหลักวิธีการได้ นอกจากนี้ผู้เล่นเปียโนยังต้องรู้จักสภาพร่างกายของตนเอง และค้นหาเทคนิควิธีการที่มีความเหมาะสมกับสภาพร่างกายของตนเองด้วย (Chang Chuane C, 2554 : ออนไลน์)

โดยทั่วไป การฝึกฝนเทคนิคในการเล่นเปียโนมักจะฝึกฝนโดยการซ้อมการไล่นิ้วบนบันไดเสียงต่างๆ การไล่นิ้วในรูปแบบของคอร์ดจำแนกหรือการฝึกฝนจากบทฝึกหรือเอตูด (Etude) ซึ่งหมายถึงบทฝึกขั้นสูงที่ช่วยพัฒนาเทคนิคในการเล่นดนตรี มักแต่งโดยนักแต่งเพลงที่มีชื่อเสียง (ณัชชา โสคติยานุรักษ์, 2543: 67) บทเพลงประเภทบทฝึกนี้ประพันธ์ขึ้นเพื่อให้นักเปียโนใช้พัฒนาเทคนิคการเล่นเปียโนในด้านต่างๆ อย่างไรก็ตาม

พบว่าบทเพลงประเภทนี้ส่วนใหญ่มีความยาก ผู้เล่นต้องใช้เวลาในการฝึกฝน จึงเหมาะสำหรับนักเปียโนที่มีทักษะระดับสูง ปัจจุบันนักเปียโนไทยเล่นบทเพลงฝึกที่ประพันธ์โดยชาวต่างประเทศ ยังไม่ปรากฏว่ามีมีการประพันธ์โดยคนไทย ดังนั้นการสร้างสรรค์บทเพลงฝึกสำเนียงไทยจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกจากจะช่วยให้ นักเปียโนไทยได้ซึมซับ ชื่นชมกับสำเนียงเสียงจากวัฒนธรรมไทยแล้ว ยังสามารถเกิดแรงจูงใจในการฝึกซ้อมด้วย

การฝึกบันไดเสียง (Scale) และการเล่นคอร์ดจำแนก (Arpeggio) นั้นเป็นส่วนที่ยากที่สุดของการพัฒนาเทคนิคการเล่นเครื่องดนตรี จึงทำให้ผู้เล่นที่อยู่ในวัยเด็กเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการฝึกซ้อม การฝึกบันไดเสียง และการเล่นคอร์ดจำแนกนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถฝึกหัดบทเพลงใหม่ได้เร็วยิ่งขึ้น (จารุวรรณ สุริยวรรณ, 2549 : 33) โน้ตประดับนั้นเป็นส่วนเล็กๆ ส่วนหนึ่งของทำนองที่ช่วยตกแต่งแนวทำนองให้มีความไพเราะน่าฟังมากยิ่งขึ้นถ้าเล่นเปียโนโดยการตัดโน้ตประดับออกแล้วนั้น จะทำให้เพลงดังกล่าวขาดความน่าสนใจ ในส่วนของโน้ตสะบัดกลับ (Mordent) นั้นเป็นโน้ตประดับประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญ โดยเสียงที่ออกมาจะมีความเปล่งประกายมาก ในเมื่อเสียงของโน้ตสะบัดกลับมีความเปล่งประกายมาก จึงต้องใช้เทคนิคการเล่นโดยการเล่นโน้ตประดับให้สลับผ่านมาถึงโน้ตหลักอย่างรวดเร็ว ซึ่งผู้เล่นต้องฝึกฝนเป็นอย่างมาก จึงจะสามารถเล่นโน้ตสะบัดกลับได้อย่างรวดเร็วและไม่ติดขัด อีกทั้งควรมีการเลือกใช้นิ้วที่ใช้ในการเล่นให้เหมาะสมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและเล่นได้อย่างคล่องแคล่ว (Simon Probert, 2558 : ออนไลน์)

การให้ผู้เรียนได้เล่นบทเพลงที่มีความไพเราะหรือแบบฝึกหัดทางเทคนิคที่มีความยากขึ้นนั้น เสมือนเป็นการให้รางวัลแก่ผู้เรียนอันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดแรงบันดาลใจในการเรียนหรือการฝึกซ้อมมากขึ้น สัญญาณที่แสดงให้รู้ว่าผู้เรียนมีแรงบันดาลใจในการเรียนที่สูงคือ การที่ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น มีการฝึกซ้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และเรียนรู้เนื้อหาต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งการเสริมสร้างแรงบันดาลใจในการเล่นเปียโนนี้จะส่งผลให้ผู้เล่นประสบผลสำเร็จในกระบวนการเรียนรู้การเล่นเปียโนได้ (จารุวรรณ สุริยวรรณ, 2549 : 12 - 18)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการสร้างสรรค์บทเพลงสำหรับฝึกเทคนิคการเล่นเปียโนในประเทศไทย เพื่อเป็นบทเพลงสำหรับใช้ฝึกซ้อมเทคนิคเพิ่มเติมจากบทเรียนที่มีอยู่ และเพื่อเป็นการปรับพื้นฐานด้านเทคนิคการเล่นเปียโนให้มีความเหมาะสมกับสภาพวัฒนธรรมของประเทศไทย บทเพลงที่ประพันธ์ขึ้นนี้มีสำเนียงที่แสดงออกถึงความเป็นไทย โดยการใช้บันไดเสียงแบบเพนทาโทนิก (Pentatonic Scale) ซึ่งจะช่วยทำให้นักเปียโนเกิดความซาบซึ้งกับวัฒนธรรมไทย อีกทั้งเพื่อให้ได้กรุ่นใหม่ที่เป็นคนไทยได้รู้จักบทเพลงสำเนียงไทย ซึ่งมีส่วนช่วยให้ผู้เล่นเกิดความเพลิดเพลินในการเล่นและอาจเป็นการสร้างแรงบันดาลใจในการเล่นเปียโนต่อไปและช่วยพัฒนานักเปียโนให้มีเทคนิคและรูปแบบการเล่นที่ดียิ่งขึ้น โดยบทเพลงที่จะจัดทำขึ้นนี้จะมีการสอดแทรกเทคนิคการเล่นและมีการเรียบเรียงเสียงประสานให้เหมาะสำหรับการเล่นเปียโน นอกจากนี้ในบทเพลงจะมีคำแนะนำในการฝึกซ้อมเพื่อให้ผู้เล่นสามารถฝึกเทคนิคเปียโนด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเทคนิคที่นำมาสอดแทรกในบทเพลงนั้นได้แก่ เทคนิคการเล่นโน้ตสะบัดกลับซึ่งมีทั้งการเล่นโน้ตสะบัดกลับแบบขึ้น และการเล่น

โน้ตสะบัดกลับแบบลงในแนวทำนองมือขวา ซึ่งจะสามารถพบได้บ่อยในการเล่นบทเพลงในยุคคลาโรก เทคนิคการเล่นคอร์ดจำแนก และการเล่นบันไดเสียงเพนทาทอนิกในแนวทำนองมือซ้าย ซึ่งสามารถพบได้บ่อยในการเล่นบทเพลงทั่วไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อสร้างบทประพันธ์เพลงพัฒนาเทคนิคเปียโนในการเล่นโน้ตสะบัดกลับ, การเล่นบันไดเสียง และการเล่นคอร์ดจำแนกในรูปแบบสำเนียงไทยบทใหม่
2. เพื่อศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคนิคการเล่นเปียโนในรูปแบบใหม่

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. ศึกษาเทคนิคการเล่นเปียโนที่ใช้ในการประพันธ์บทเพลงนี้ได้แก่การเล่นโน้ตสะบัดกลับ, การเล่นบันไดเสียงและการเล่นคอร์ดจำแนก
2. ดำเนินการสร้างแนวทำนองหลัก (Theme) และหน่วยทำนองย่อยเอก (Motive) ของบทเพลง
3. จัดแนวทำนองและเสียงประสานโดยมีการสอดแทรกรูปแบบการฝึกเทคนิคเปียโนในบทเพลง
4. ปรับแต่งบทเพลงพร้อมทั้งใส่รายละเอียดการใช้นิ้ว, การควบคุมลักษณะเสียง และระดับความดัง รวมถึงคำแนะนำการฝึกซ้อมในบทเพลง
5. จัดพิมพ์และนำเสนอ

เทคนิคการเล่นโน้ตสะบัดกลับ

โดยทั่วไปแล้ว การเล่นโน้ตสะบัดกลับจะมีลักษณะเป็นกลุ่มโน้ตสามตัว ประกอบด้วยโน้ตหลัก โน้ตที่สะบัดกลับขึ้นหรือลง แล้วโน้ตตัวหลัก การเล่นโน้ตสะบัดกลับจะมีการเน้นเสียงในตำแหน่งโน้ตหลัก ซึ่งควรจะเล่นโดยใช้นิ้วที่สามและนิ้วที่สี่ของมือขวาซึ่งนิ้วที่สามจะทำให้เน้นเสียงได้ดีบนโน้ตหลัก ในกรณีที่ต้องใช้นิ้วอื่นในการเล่นโน้ตสะบัดกลับต้องพยายามรักษาระดับเสียงและมีการเน้นเสียงให้ถูกต้องในการเล่นโน้ตสะบัดกลับนี้จะต้องวางนิ้วให้อยู่ชิดติดกับคีย์เปียโน อย่ายกนิ้วสูงจนเกินไป เพราะจะทำให้กดคีย์ลำบากและไม่สามารถเล่นเร็วได้ อีกทั้งใช้แรงในการกดคีย์จากปลายนิ้ว (Graham Fitch, 2548: ออนไลน์)

เทคนิคการเล่นบันไดเสียงเพนทาทอนิกและการเล่นคอร์ดจำแนก

การเล่นบันไดเสียงที่ดีจะต้องมีเสียงดนตรีที่ราบเรียบ ไม่มีการสะดุดและมีการเล่นโดยให้บันไดเสียงมีรูปร่าง หมายความว่าการเล่นจะต้องให้เสมือนมีรูปร่างส่วนโค้ง และส่วนเว้า อีกทั้งเต็มไปด้วยความนุ่มนวลโดยออกมาจากความรู้สึกของผู้เล่น อีกทั้งควรมีการใส่ใจในคุณภาพของเสียงที่ออกมา รวมถึงระดับความเข้มของเสียงเมื่อมีการเปลี่ยนทิศทางในการเล่นโน้ตตัวแรกและตัวสุดท้ายของชุดการเล่นบันไดเสียงจะต้องปราศจากการเน้นเสียง ในเรื่องของจังหวะนั้น ควรเล่นบันไดเสียงโดยให้หน่วยจังหวะใหญ่ในแต่ละห้องมีความคงที่ ควรระวังเป็นพิเศษในช่วงที่มีการเปลี่ยนทิศทางในการเล่น และเล่นโดยรักษาอัตราความเร็วให้มีความคงที่เท่ากันทั้งหมด (จารุวรรณ สุริยวรรณ, 2549 : 35 - 36) นอกจากนั้นควรระมัดระวังในเรื่องตำแหน่งของข้อมือ ควรมีการจัดวางให้อยู่ในท่าที่สบาย ไม่เกร็ง รักษา

ระดับของข้อมือให้อยู่กับที่ ไม่ควรยกข้อมือขึ้นลงมากเกินไปหรือมีลักษณะโค้งงอมากเกินไป (Brandy Kraemer, 2558: ออนไลน์)

การเล่นคอร์ดจำแนกให้วางนิ้วและมืออยู่ในรูปแบบปกติของการเล่นเปียโนและปรับให้เหมาะสมกับแป้นคีย์เปียโน การเล่นคอร์ดจำแนกนี้เป็นการเล่นโดยใช้นิ้วหัวแม่มือหมุนจากตำแหน่งหนึ่งไปยังอีกตำแหน่งหนึ่ง การทำให้เสียงและโน้ตเคลื่อนที่อย่างสิ้นไหลนี้สามารถทำได้โดยการเคลื่อนไหวแขนเล็กน้อย หมุนนิ้วหัวแม่มือไปอยู่ภายใต้ฝ่ามือพร้อมกับการพลิกมือกลับมาয়ตำแหน่งปกติ ความยากของการเล่นคอร์ดจำแนกนี้อยู่ที่การเล่นให้ได้เสียงที่มีความชัดเจนและสิ้นไหล ไม่ควรมีเสียงกระตุกหรือเน้นเสียงระหว่างตัวโน้ต เสียงที่ได้ยินมีความคล้ายคลึงกับการเล่นฮาร์ป คือมีลักษณะของการเล่นโน้ตทีละตัวที่มีความต่อเนื่อง สำหรับการเล่นคอร์ดจำแนกเพื่อให้ได้เสียงที่เนียนเรียบและมีความไหลลื่นนั้น สิ่งที่สำคัญคือจะต้องมีการใช้นิ้วอย่างถูกต้อง ไม่ควรใช้นิ้วหัวแม่มือสำหรับการเล่นคีย์ดำ ยกเว้นในกรณีทีโน้ตทั้งหมดของคอร์ดจำแนกเป็นโน้ตคีย์ดำ เนื่องด้วยวิธีการเล่นคอร์ดจำแนกนี้มีลักษณะของการข้ามโน้ตบางตัว นักเปียโนที่เล่นโดยการกางนิ้วออกจากกันไว้ล่วงหน้าเพื่อเตรียมที่จะเล่นโน้ตตัวต่อไปนั้นถือว่าเป็นวิธีการที่ไม่เหมาะสม และอาจมีผลต่อการเล่นในอัตราความเร็วที่ช้าลง วิธีการเล่นคอร์ดจำแนกที่ถูกต้องคือนักเปียโนต้องใช้นิ้วที่ขยับนิ้วของมือแทนการกางนิ้วออกหากนักเปียโนเล่นคอร์ดจำแนกที่มีการเคลื่อนไหวของมือและข้อมืออย่างถูกต้องแล้วนั้น นักเปียโนสามารถเพิ่มอัตราความเร็วในการเล่นได้โดยไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกางนิ้วแผ่ออกอีกทั้งยังเกิดความผ่อนคลายในระหว่างเล่น ซึ่งเป็นการลดอัตราความเสี่ยงต่อการบาดเจ็บของกล้ามเนื้อได้ (Malwine Brée, 2540 : 23, 39 และ Marie Prentner, 2548 :49 - 54)

อรรถาธิบายบทประพันธ์และเทคนิคการเล่น

บทเพลงเอทุคที่ประพันธ์ขึ้นใหม่นี้เป็นบทเพลงฝึกเทคนิคเปียโนสำเนียงไทย โดยผู้วิจัยได้ใช้องค์ประกอบดนตรีและลักษณะของสำเนียงไทยเพื่อใช้ในการประพันธ์บทเพลง เสียงของบทเพลงที่แสดงออกมาในงานวิจัยนี้สามารถรับรู้ได้ถึงอรรถรสของสำเนียงไทย และลักษณะเพลงพื้นบ้านของไทย บทเพลงในงานวิจัยนี้สามารถใช้ได้กับผู้เล่นที่มีฝีมืออยู่ระดับชั้นกลางขึ้นไปที่ต้องการพัฒนาเทคนิคการเล่นเปียโนในหัวข้อเรื่องการเล่นโน้ตสะบัดกลับ และการเล่นคอร์ดจำแนกซึ่งจะมีการนำเสนอเทคนิคการเล่นเปียโนในตอนท้ายของบทเพลงด้วย

บทเพลงนี้อยู่ในบันไดเสียง G เมเจอร์ โดยมีรายละเอียดรูปแบบคีตลักษณ์ดังนี้

ตอน A1 ห้องที่ 1 – 8

ตอน B1 ห้องที่ 9 – 16

ตอน A1 ห้องที่ 17 – 24

ตอน A2 ห้องที่ 25 – 32

ตอน C1 ห้องที่ 33 – 40

ตอน A3 ห้องที่ 41 – 48

ตอน A1 ห้องที่ 1-4 เป็นการนำเสนอแนวทำนองหลักในแนวมือขวา แนวทำนองหลักนี้มีโครงสร้างอยู่บนพื้นฐานของบันไดเสียงเพนตาโทนิค โดยในห้องที่ 1-4 มีลักษณะเป็นประโยคคำถาม เริ่มต้นประโยคเพลงด้วยคอร์ด G และจบประโยคเพลงด้วยคอร์ด D ในห้องที่ 5-8 มีลักษณะเป็นประโยคคำตอบ เริ่มต้นประโยคเพลงด้วยคอร์ด G และจบประโยคเพลงด้วยคอร์ด G

ตัวอย่างที่ 1 ห้องที่ 1 – 4 ประโยคคำถาม และห้องที่ 5 – 8 ประโยคคำตอบ



ภาพที่ 1 รูปแบบคีตลักษณ์ ห้องที่ 1-4 ประโยคคำถาม
และห้องที่ 5-8 ประโยคคำตอบ

ตอน B1 ในห้องที่ 9 – 16 มีการเปลี่ยนเสียงของแนวทำนองไปยัง
โมดของกลุ่มเสียงซับโดมิแนนท์ (Subdominant) ของบันไดเสียง G เมเจอร์
โดยเริ่มต้นประโยคเพลงด้วยคอร์ด C เมเจอร์

ตัวอย่างที่ 2 มีการเปลี่ยนแนวทำนองไปยังโหมดของกลุ่มเสียงซบโด
มินันท์

ภาพที่ 2 รูปแบบคีตลักษณ์ ห้องที่ 17 – 24 และ ห้องที่ 25 – 32

ตอน A1 ในห้องที่ 17 – 24 แนวทำนองและการประสานเสียง
ในตอนต้นได้กลับมาเสนออีกครั้ง

ตอน A2 ในห้องที่ 25 – 32 แนวทำนองในมือขวาจะยังคงเป็นแนว
ทำนองหลักอันเดิม แต่แนวทำนองในมือซ้ายจะมีการเปลี่ยนรูปแบบการเล่น
คล้ายกับบันไดเสียงเพนทาทอนิก ในรูปของโน้ตเซบ็ต 1 ชั้น

ตัวอย่างที่ 3 แนวทำนองในมือซ้ายจะมีการเปลี่ยนรูปแบบการเล่น คล้ายกับบันไดเสียงเพนทาทอนิก



ภาพที่ 3 รูปแบบคีตลักษณ์ ห้องที่ 33 – 40

ตอน C1 ห้องที่ 33 – 40 มีการเปลี่ยนแนวทำนองในมือซ้ายไปยัง โหมดของกลุ่มเสียงไมเนอร์สัมพันธ์ (Relative Minor) เริ่มต้นประโยคเพลง ด้วยคอร์ด E ไมเนอร์

ตัวอย่างที่ 4 มีการเปลี่ยนแนวทำนองในมือซ้ายไปยังโหมดของกลุ่มเสียงไมเนอร์สัมพันธ์



ภาพที่ 4 รูปแบบคีตลักษณ์ ห้องที่ 14 - 48

ตอน A3 ห้องที่ 41-48 แนวทำนองได้กลับมายังกุญแจเสียง G เมเจอร์อีกครั้ง แนวทำนองในมือซ้ายในช่วงนี้จะยังคงคล้ายกับการเล่น บันไดเสียงเพนทาทอนิกแต่อยู่ในรูปของโน้ตเชบิต 2 ชั้น ซึ่งทำให้ดูเหมือนว่าแนวทำนองมีจังหวะเร็วขึ้น เสียงที่ได้ยินจะมีความไหลลื่นมากยิ่งขึ้น ซึ่งก็เป็นผลมาจากการเคลื่อนที่ของโน้ตที่เร็วขึ้นนั่นเอง

ตัวอย่างที่ 5 แนวทำนองในมือซ้ายอยู่ในรูปของโน้ตเชบ็ต 2 ชั้น



ภาพที่ 5 รูปแบบคีตลักษณ์ โน้ตเชบ็ต 2 ชั้น

กลุ่มหน่วยทำนองย่อยเอกที่สำคัญในบทเพลงนี้มีลักษณะจังหวะเป็น $\frac{2}{4}$ ซึ่งลักษณะจังหวะดังกล่าวจะแสดงให้เห็นเป็นระยะๆ ในบทเพลง

เนื้อดนตรีในบทเพลงนี้มีลักษณะเป็นแบบดนตรีหลากแนว หรือ โพลีโฟนี กล่าวคือ เป็นลักษณะของดนตรีที่มีการผสมผสานทำนองหลายแนวเข้าด้วยกัน

บทเพลงนี้มีการสอดแทรกเทคนิคการเล่นเปียโนคล้ายกับรูปแบบของการเล่นโน้ตสะบัดกลับ (Mordent) ซึ่งมีทั้งการเล่นโน้ตสะบัดกลับแบบขึ้น (Upper Mordent) ที่เกิดขึ้นในแนวทำนองมือขวาในห้องที่ 1-8 และการเล่นโน้ตสะบัดกลับแบบลง (Lower Mordent) ที่เกิดขึ้นในแนวทำนองมือขวาในห้องที่ 9-16 ส่วนแนวทำนองในมือซ้ายจะมีลักษณะเป็นคอร์ดจำแนกตั้งแต่ห้องที่ 1-24 ส่วนในห้องที่ 25-48 มีการไล่เสียงคล้ายกับการเล่นบันไดเสียงเพนทาทอนิก โดยเริ่มจากการใช้โน้ตเชบ็ต 1 ชั้นในห้องที่ 25-40 และมีการเปลี่ยนรูปแบบการใช้โน้ตเชบ็ต 2 ชั้น ทำให้รู้สึกถึงความเร็วในการเล่นที่เพิ่มขึ้นภายใต้อัตราจังหวะที่เท่าเดิมโดยเริ่มตั้งแต่ห้องที่ 41-48

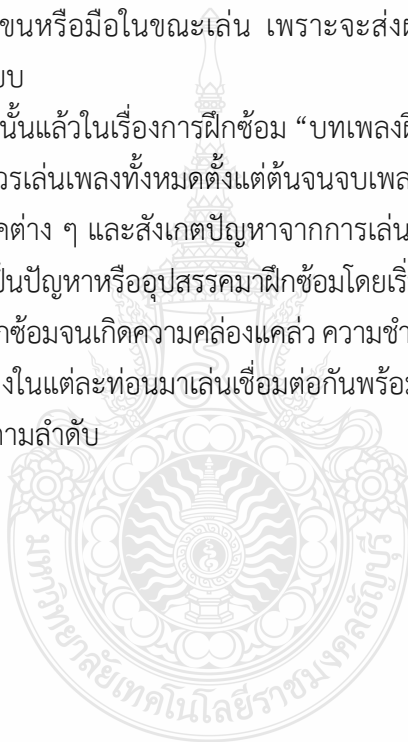
การเตรียมพร้อมก่อนการเริ่มเล่นบทเพลงนั้นเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นมาก ในกรณีนี้อาจเริ่มการฝึกไล่นิ้วในบันไดเสียง G เมเจอร์ และการเล่นคอร์ดจำแนกในคีย์เดียวกัน เพื่อให้รู้ถึงโทนเสียงของบทเพลงและวิธีการไล่นิ้วในบันไดเสียงที่อยู่ในบทเพลง โดยอาจทำการซ้อมโดยการเปลี่ยนความเข้มเสียงในระดับต่างๆ ทั้งเบา ดังปานกลาง ดัง และ ดังขึ้นเบาลง รวมถึงการควบคุมลักษณะเสียงในลักษณะต่างๆ ทั้งแบบที่มีความต่อเนื่องกันและแบบสั้น (ขาดการต่อเนื่องของเสียง) จนกระทั่งนิ้วมือสามารถไล่แป้นคีย์เปียโนได้อย่างคล่องแคล่ว ในการฝึกซ้อมนั้นควรเริ่มจากการฝึกซ้อมที่ละมือก่อน โดยอาจเน้นการฝึกซ้อมมือซ้ายเป็นพิเศษ เนื่องจากมือซ้ายมักไม่ค่อยมีกำลังในการเล่น ซึ่งการฝึกซ้อมมือซ้ายอย่างบ่อยครั้งจะช่วยให้มือซ้ายเกิดความแข็งแรงและมีประสิทธิภาพในการเล่นมากยิ่งขึ้น อีกทั้งวิธีการฝึกซ้อมที่ละมือนั้นเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้บทเพลงในภาพรวมและมีส่วนทำให้เกิดความคล่องแคล่วต่อการเล่นเพลงในระยะเวลาต่อมา นอกจากนี้ควรมีการกำหนดท่อนบทเพลงสำหรับการฝึกซ้อม (จารุวรรณ สุริยวรรณ, 2549 : 46 - 48) วิธีการดังกล่าวนี้สามารถช่วยให้ผู้เล่นเรียนรู้โน้ตและรายละเอียดในบทเพลงได้เร็วและดียิ่งขึ้น

การเล่นโน้ตสะบัดกลับใช้การเคลื่อนไหวของนิ้วที่ว่องไว โดยการวางนิ้วให้อยู่ชิดติดกับคีย์เปียโน ไม่ควรยกนิ้วสูงจนเกินไปขณะเล่นเพราะจะทำให้เกิดความไม่สะดวกในการกดคีย์ไม่สามารถเล่นได้เร็ว และอาจส่งผลให้เกิดการตีคีย์โดยฉับพลันจากปลายนิ้วและทำให้เกิดเสียงที่กระดังตามมา

การเล่นบันไดเสียงเพนทาทอนิกไม่ควรงอมือมากจนเกินไป วางข้อมือให้อยู่ในท่าที่สบาย โดยไม่มีการเกร็งข้อมือ และรักษาระดับของข้อมือให้อยู่กับที่

การเล่นคอร์ดจำแนก มีการวางนิ้วและมือให้อยู่ในรูปแบบปกติของการเล่นเปียโนและปรับให้เหมาะสมกับแป้นคีย์เปียโน การเคลื่อนไหวแขนเล็กน้อยจะช่วยให้เสียงและโน้ตเคลื่อนที่อย่างลื่นไหล และควรระวังการกระตุกของแขนหรือมือในขณะที่เล่น เพราะจะส่งผลให้เสียงที่ได้จากการเล่นไม่ราบเรียบ

นอกจากนั้นแล้วในเรื่องการฝึกซ้อม “บทเพลงฝึกเทคนิคเปียโนนี้” ชุดนี้ นักเปียโนควรเล่นเพลงทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบเพลงเพื่อดูรายละเอียดในส่วนของแต่ละเทคนิคต่าง ๆ และสังเกตปัญหาจากการเล่นของตนเอง จากนั้นจึงหยิบยกช่วงที่เป็นปัญหาหรืออุปสรรคมาฝึกซ้อมโดยเริ่มต้นการฝึกในอัตราจังหวะที่ช้า เมื่อฝึกซ้อมจนเกิดความคล่องแคล่ว ความชำนาญมากยิ่งขึ้นแล้วจึงนำประโยคเพลงในแต่ละท่อนมาเล่นเชื่อมต่อกันพร้อมทั้งเพิ่มความอัตราความเร็วมากขึ้นตามลำดับ



The image displays a musical score for piano, consisting of five systems of music. Each system includes a treble clef staff and a bass clef staff. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The score begins at measure 37. The first system (measures 37-40) features a melody in the treble clef and a steady eighth-note accompaniment in the bass clef. The second system (measures 41-42) continues the melody and accompaniment, with some rests in the treble clef. The third system (measures 43-44) shows the melody moving to a higher register. The fourth system (measures 45-46) continues the melodic and accompanimental lines. The fifth system (measures 47-48) concludes the piece with a final chord in the treble clef and a final eighth-note accompaniment in the bass clef. A large, faint watermark of a university seal is visible in the background of the score.

ภาพที่ 6 บทเพลงฝึกเทคนิค

สรุปผลการวิจัย

นักเปียโนที่มีความเข้าใจเทคนิคการเล่นอย่างถูกต้องและผ่านการฝึกฝนมาเป็นอย่างมากนั้นมีส่วนช่วยให้นักเปียโนสามารถเล่นเพลงด้วยความไพเราะมากยิ่งขึ้น บทเพลงฝึกเทคนิคเปียโนปัจจุบันส่วนใหญ่มีความยากอาจเหมาะสำหรับนักเปียโนระดับสูง และเป็นผลงานจากนักประพันธ์ที่มีชื่อเสียงจากชาวตะวันตกซึ่งอาจส่งผลให้นักเปียโนชาวไทยที่ใช้เทคนิคดังกล่าวไม่สามารถเข้าใจในวัฒนธรรมเหล่านั้นได้อย่างลึกซึ้ง ทำให้ขาดแรงบันดาลใจในการฝึกซ้อม ดังนั้น เพื่อเป็นการสืบสานปรัชญาและวัฒนธรรมไทยสู่นักเปียโนหรือผู้ฟังรุ่นใหม่ จึงควรมีการสร้างสรรคบทเพลงฝึกเทคนิคเปียโนที่แสดงออกถึงความเป็นไทยหรือสำเนียงไทย

ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ชิ้นนี้นำเสนอการสร้างสรรคบทเพลงฝึกเทคนิคเปียโนสำเนียงไทยในเทคนิคการเล่นโน้ตสะบัดกลับ การเล่นบันไดเสียงเพนทาทอนิกและการเล่นคอร์ดจำแนก อีกทั้งยังมีการอธิบายถึงวิธีการเล่นเทคนิคต่างๆ นั้นด้วย บทเพลงในงานวิจัยนี้ได้รับการประพันธ์ขึ้นโดยได้รับแรงบันดาลใจทั้งจากการฝึกซ้อมเปียโน และจากการฟังเพลงไทย กล่าวคือเมื่อได้ฟังเสียงบทเพลงในงานวิจัยนี้แล้ว จะมีความรู้สึกเหมือนฟังเพลงไทย เสียงของบทเพลงที่แสดงออกมาในงานวิจัยนี้สามารถรับรู้ได้ถึงอรรถรสของสำเนียงไทย แต่แฝงไปด้วยเทคนิคการเล่นเปียโนในรูปแบบต่างๆ อีกทั้งผู้วิจัยใช้ทฤษฎีการประพันธ์ตามรูปแบบมาตรฐาน นักเปียโนที่มีฝีมือในระดับชั้นกลางสามารถเล่นบทเพลงหรือฝึกฝนเทคนิคการเล่นโน้ตสะบัดกลับ เล่นบันไดเสียงเพนทาทอนิกและเล่นคอร์ดจำแนกได้ในบทเพลง จะมีคำอธิบายและข้อแนะนำในการเล่นที่ช่วยให้ผู้เล่นเข้าใจวิธีการฝึกได้เป็นอย่างดี ผลที่ได้จากงานวิจัยนี้ทำให้นักเปียโนชาวไทยมีบทเพลงฝึก

เปียโนที่แสดงออกถึงวัฒนธรรมไทย และสามารถฝึกเล่นบทเพลงได้ด้วยตนเอง นอกจากนั้นองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเทคนิคการเล่นเปียโนที่พบในงานวิจัยนี้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดทำหนังสือเรียนหรือแบบฝึกเปียโนที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาศักยภาพและเทคนิคการเล่นของนักเปียโนชาวไทยต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จารุวรรณ สุริยวรรณ. (2549). **แนวทางการสอนดนตรี**. กรุงเทพฯ : บริษัท ทรูปเพิ้ลกรุ๊ป จำกัด.
- ณัชชา โสคติยานุรักษ์. (2543). **พจนานุกรมศัพท์ดุริยางคศิลป์**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Brandy Kraemer. (2558). **How to Play 5-Note Piano Scales**. สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2558, จาก http://piano.about.com/od/lessons/ss/L1_fingering2.htm#step3.
- Chang Chuane C. (2551). **Fundamentals of Piano Practice**. สืบค้นเมื่อ 31 สิงหาคม 2558, จาก <http://www.pianofundamentals.com/book/en/1.1.2>.
- Graham Fitch. (2548). **The Keyboard Music of Jean-Philippe Rameau: is this viable on the piano?**. Proceedings of the 7th Australasian Piano Pedagogy Conference, 12th-16th July 2005. Australia: University of Adelaide. สืบค้นเมื่อ 31 สิงหาคม 2558, จาก <http://grahamfitch.com/articles.htm>

Malwine Brée. (2540). **The Leschetizky Method A Guide to fine and correct piano playing.** New York : Dover Publications, INC.

Marie Prentner. (2548). **Leschetizky's Fundamental Principles of Piano Technique.**New York: Dover Publications, INC.

Simon Probert. (2558). **Trills and Spills : A Beginners Guide to Ornaments.** สืบค้นเมื่อ 31 สิงหาคม 2558, จาก http://www.piano-lessons.net/news_item.php?id=57

